

ДНЕВНИК НА МАРТЕНСКИТЕ МУЗИКАЛНИ ДНИ

В последната вечер от Мартенския музикален фестивал — 1968 на подиума отново излязоха домакините — русенските филхармоници. На тях се падна този път честта да закрият фестивала с изпълнение на Бетховеновата Девета симфония. Да се посегне към това необикновено произведение е равносилно на пристъпване към първостепенен ритуал в храма на изкуството. Последната симфония на гения на виенския майстор е своеобразно завещание за нас, неговите потомци, на най-скъпоценните, най-избистрените и проверени философски и естетиче-

„ПРЕГЪРНЕТЕ СЕ, МИЛИОНИ!“

ски идеи на класическата епоха. Тази музика е адресирана към сърцата на милионите, към огромна и подчертано демократична аудитория. И ако тя достигне до всеки подготвен или не слушател в залата, накарало да изживее разтърсващия конфликт на Алерго, буйния устрем на Скерцото, да се изслади на благородната красота на земния живот в Адажиото и заедно със солиста-бас да утвърди като извод радостта в знаменития Финал, целта на изпълнението е постигната.

Но да напомним, че Деветата е била пробен камък за всички, които са се залавяли с нея. Неплавно изпълнението ѝ от Рихард Вагнер (едва през втората половина на миналото столетие) е било посрещнато като „откриване на произведение-то“.

С какво се отличаваше изпълнението, което чуваме в неделя вечерта! Още от първите тактове пролича стремежът на диригента Илия Темков към благородство на звука, трепва и ясна мисъл, ревностно съблюда-

ване на художествената мярка. Така първата част, макар и да позагуби откъм непосредственост на въздействието, спечели в единство, логика и понятност на развитието, а в крайна сметка — в по-висока естетичност. В сравнително сдържана динамика прозвуча и Скерцото; известни са твърде разкообразните програми „тъкувания“ на тази част от различни музиковеди. Едни чуват тук тътена на битка, зъвна на саби, цивилното на коке, други (Ромен Ролан) — танц на нимфи! Толкова повече уважение заслужава подходът на Темков: той потърси в Скерцото... музиката. В тази концепция изпълнява хармоничните дръзнове на Бетховен (веригите от модуляции по терци издолу), разнообразието на фактурата, отразяваща богат музикална обаятелност при единна ритмична пулсация, а в Триото можахме да се насладим на чисто високото изящество, неизвестно защо „забравено“ при някои изпълнения на Деветата.

Със своите гигантски размери и сложни вариационно гла-

соводене Адажиото е трудна за дача за оркестър и диригент. Темков и русенските филхармоници сполучиха преди всичко в настроението, токовата наситеност и широкото дихание на фразите (особено красиво и благородно прозвучаха виолите и виолончелите във втората тема). По-малко бе постигнато в тази част откъм развитието. Известното с трудността си валдохорново соло бе изпълнено отлично от Крум Маджаров.

В грандиозния Финал на симфонията способността на Темков да пести и уменията му да изгражда постепенно бяха извънредно полезни. Това позволи да бъдат разширени границите на конфликта при повторното прозвучаване на „фанфара на ужаса“, да се получи рядко последователна еволюция на „темата на радостта“ от състояние на заподиг до пълногласно възтържествуване. Солистите в концерта, гости от братска Румъния, се проявиха като отлично изколовани певци, обхващащи солидна музикална кълтура и вкус към ансамблов пее-

не. Хорът — БХК „Св. Обзетков“, отново защити репутацията си на първокласен колектив с неограничени звукови възможности и изряден професионализъм. Напоследък прави впечатление напредъкът му в обогатяване на певческия стрих.

Не можем да не отбележим с ласкави думи основния участник в концерта — оркестъра на Русенската филхармония. И в неделя той беше на висота:

единство в отделните групи, чистота на интонацията, естествено, нефорсирано звукоизличане, пълно покритие на техническите трудности отличава неговото съзвучие. Към това трябва да добавим безсъмнената творческа индивидуалност на оркестъра като цяло, изявеното му ансамблов музикантско лице, обуславящо уменията му да прави музика по-добре от

всеки друг извънстолетен колектив.

На Русенската филхармония, нейния главен диригент Илия Темков, Капелата и четиримата румънски гости се удаде да стигнат до сърцата и с могъщия Шилеров призив „Прегърнете се милиони!“ и да сложат внушителна удивителна на Осмите Мартенски музикални дни.

Димитър МАНОЛОВ